

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

TRGOVAČKI SUD " 120 PŽ-2183/2015-3
U ZAGREBU
P R I M L J E N O

18.09.2018

poštom — neposredno
u..... primj..... priloga
pristojba .....

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sutkinje Nevenke Marković, predsjednice vijeća, Branke Vučaj, sutkinje izvjestiteljice i Ružice Omazić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja IVANA HRIBARA, OIB 61568989757, Prudnica, Ante Kovačića 36, kojeg zastupa punomoćnik Ivica Škunca, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika, STEČAJNA MASA IZA TRGOVINA ZAPREŠIĆ d.o.o. u stečaju, koju zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Zajedničkom odvjetničkom uredu Ranko Pelicarić i Gordan Smerdel, Zagreb, radi isplate iznosa od 735.865,79 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv dijela presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-910/2013 od 23. svibnja 2014., u sjednici vijeća održanoj 17. srpnja 2018.

presudio je

I. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i, u točkama I. i IV. izreke, potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-910/2013 od 23. svibnja 2014.

II. Odbija se tuženikov zahtjev za naknadu troška odgovora na žalbu u iznosu od 9.150,00 kn, kao neosnovan.

Obrazloženje

Pobijanom je odlukom u točki I. izreke prvostupajnske presude u cijelosti odbijen tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od 735.865,79 kn sa zateznim kamatama s građanskopravnom ponudom za sklapanje ugovora o prijenosu prava vlasništva zkč.br. 1733/1 - poslovni objekt Opskrbni centar u Prigorju, površine 400 čhv upisane zk.ul.br. 3558 k.o. Brdovec, dok je u točki IV. izreke tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u cijelosti odbijen kao neosnovan.

Protiv tog je dijela prvostupajnske presude tužitelj podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupajnskom sudu na ponovno odlučivanje, podredno, preinačiti prihvatanjem tužbenog zahtjeva uz zahtjev za naknadu troškova žalbe u iznosu od 11.500,00 kn.

U odgovoru na žalbu tuženik osporava osnovanost tužiteljevih žalbenih navoda te predlaže žalbu odbiti kao neosnovanu uz zahtjev za naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 9.150,00 kn.

Žalba nije osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu sukladno odredbama članka 365. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst i 25/13) u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnoga prava, žalbeni sud nalazi da je presuda u pobijanom dijelu pravilna i zakonita.

U postupku koji je prethodio pobijanoj presudi, ni u pobijanoj presudi nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje žalbeni sud pazi po službenoj dužnosti, pa ni one na koju tužitelj ukazuje u žalbi.

Predmet spora je tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od 735.865,79 kn sa zateznim kamatama s osnove vraćanja vrijednosti dionica koje je tužitelj prenio na tuženika na temelju ništetnog pravnog posla.

Prvostupanjski je sud u cijelosti odbio tužbeni zahtjev pozivajući se na odredbe članka 361. stavka 1. i članka 371. u vezi s člankom 104. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99), prihvativši tuženikov prigovor zastare s obrazloženjem da je ugovor o prodaji koji je sklopljen između tužitelja i tuženikovog prednika 7. prosinca 1995., pravomoćno utvrđen ništetnim 24. travnja 2001., slijedom čega je zastara obveze vraćanja onoga što su stranke primile na temelju tog ugovora počela teći 25. travnja 2001., pa je petogodišnji zastarni rok u konkretnom slučaju istekao 25. travnja 2006. Kako je tužitelj tužbu podnio 11. ožujka 2013., tako je tuženikov prigovor zastare osnovan.

Suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, sud je pravilno primijenio materijalno pravo.

Prema podacima u spisu, tužitelj je u svojstvu kupca s prednikom tuženika u svojstvu prodavatelja 7. prosinca 1995. sklopio ugovor o kupoprodaji nekretnine upisane u zk.ul.br. 3558 k.o. Brdovec, na temelju kojeg se obvezao kupoprodajnu cijenu isplatiti prijenosom tuženikovih dionica na tuženika (članak 2. tog ugovora, list 24. spisa).

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5085/2000 od 11. siječnja 2001., koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-1875/2001-2 od 24. travnja 2001. (list 8. do 12. spisa), navedeni je ugovor utvrđen ništetnim, budući da je tuženik na temelju tog ugovora stekao vlastite dionice protivno odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 152/11 - pročišćeni tekst, 111/12, 68/13 i 110/15).

Tuženik je u predmetnom postupku osporio osnovu tužbenog zahtjeva istaknuvši prigovor zastare.

Kako je sporni ugovor sklopljen 7. prosinca 1995., tako je prvostupanjski sud sukladno odredbi članka 1163. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 78/15 i 29/18) pravilno utvrdio da su za odluku u predmetnoj pravnoj stvari odlučne odredbe Zakona o obveznim odnosima/91.

Kod zahtjeva za vraćanje primljenog na temelju ništetnog pravnog posla, sukladno odredbi članka 371. Zakona o obveznim odnosima, rok zastare je pet godina i načelno, prema ocjeni žalbenog suda u primjeni odredaba članka 103. stavka 1. i članka 104. stavka 1. tog Zakona, počinje teći od dana sklapanja ništetnog pravnog posla.

Međutim, prema podacima u spisu, između stranaka nije sporno da je na temelju predmetnog ništetnog pravnog posla u zemljišnim knjigama provedena uknjižba prava vlasništva nekretnine za korist tužitelja. Brisanje tog upisa naloženo je odlukom u točki 2. izreke presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5085/2000 od 11. siječnja 2001., pa novčana tražbina čiju isplatu tužitelj zahtijeva u predmetnom postupku predstavlja, prema tvrdnjama tužitelja, vrijednost dionica koje je tužitelj prenio na tuženika na ime isplate kupoprodajne cijene te nekretnine.

Prema pravnim posljedicama ništetnosti pravnog posla (članak 104. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima) svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila po osnovi takvog pravnog posla. Budući da je vraćanje prema prirodi onog što je ispunjeno u konkretnom slučaju moguće, a pravila o pravnim posljedicama ništetnosti drukčije ne uređuju, u predmetnim se okolnostima primjenjuje pravilo o obvezi istodobnog ispunjenja iz članka 122. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, prema kojem nijedna strana nije dužna ispuniti svoju obvezu, ako druga strana ne ispuni ili nije spremna istovremeno ispuniti svoju obvezu. U navedenom stanju stvari zastarijevanje u smislu odredbe članka 361. stavka 1. navedenog Zakona nije moglo početi izvan pravila istodobnog ispunjenja (prije nego druga strana, koja to zahtijeva, nije ispunila ili bila spremna ispuniti svoju obvezu istodobno kad je ispuni i prva strana).

Budući da je odlukom u točki 2. izreke presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5085/2000 od 11. siječnja 2001., koja je postala pravomoćna 24. travnja 2001., naloženo brisanje prava vlasništva uknjiženog za korist tužitelja na temelju ništetnog pravnog posla i uspostava ranijeg zemljišnoknjižnog stanja upisom prava vlasništva za korist tuženika, ocjena je žalbenog suda da je upravo tada tužitelj u smislu odredbe članka 361. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima stekao pravo zahtijevati od tuženika vraćanje kupoprodajne cijene iz tog ugovora, pa je petogodišnji zastarni rok počeo teći 25. travnja 2001.

Tužitelj je tužbu podnio 11. ožujka 2013., slijedom čega je prvostupanjski sud primjenom odredbe članka 371. Zakona o obveznim odnosima pravilno utvrdio da je tuženikov prigovor zastare osnovan.

U tim okolnostima pravilno je sud odbio tužiteljev dokazni prijedlog da se izvrši uvid u spis predmeta koji je vodio pred tim sudom pod poslovnim brojem P-1043/2010, kao suvišan. Tim više što sud nije vezan pravnim shvaćanjima u primjeni materijalnopравnih propisa iznesenim u određenom sporu (članak 334. Zakona o parničnom postupku).

Dalje, budući da presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5085/2000 od 11. siječnja 2001. nije utvrđena tužiteljeva tražbina, nego je predmetni ugovor o kupoprodaji utvrđen ništetnim, suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, u konkretnom slučaju nije primjenjiva odredba članka 379. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, na koju se u žalbi pogrešno poziva tužitelj.

Neprihvatljivo je i tužiteljevo žalbeno osporavanje prvostupanjske presude tvrdnjom da je podnošenjem tužbe u predmetu koji se vodio pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-4912/2007 prekinuo tijek zastare.

Naime, prema podacima u aplikaciji Ministarstva pravosuđa e-Spis navedeni je postupak pravomoćno okončan presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-5493/2014 od 29. studenog 2017., kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-4912/2007 od 5. prosinca 2007. (list 13. do 15. spisa), kojom je u cijelosti odbijen tužiteljev zahtjev da svaka strana zadrži ono što je primila od suprotne strane na temelju poništenog ugovora.

Prema odredbama članka 389. Zakona o obveznim odnosima, prekid zastarijevanja izvršen podizanjem tužbe ili kojom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim organom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja potraživanja, smatra se da nije nastupio ako vjerovnik odustane od tužbe ili radnje koju je poduzeo (stavak 1.). Isto tako, smatra se da nije bilo prekida ako vjerovnikova tužba ili zahtjev bude odbačen ili odbijen, ili ako isposlovana ili poduzeta mjera izvršenja ili osiguranja bude poništena (stavak 2.). Tim više što je iz izreke navedene prvostupanjske presude razvidno da tužitelj taj postupak nije pokrenuo radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja predmetnog potraživanja.

Konačno, tužiteljev žalbeni navod da vlasničkopravni zahtjev ne zastarijeva, nije od utjecaja na odluku u predmetnoj pravnoj stvari, budući da u konkretnom slučaju tužitelj nije postavio takav zahtjev u smislu odredaba Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 137/99, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14), nego zahtjev za isplatu radi vraćanja onoga što je dano na temelju ništetnog pravnog posla prema odredbama članka 104. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, uz građanskopravnu ponudu iz članka 327. Zakona o parničnom postupku.

Kako tužitelj nije uspio u parnici, tako je pravilno sud sukladno odredbi članka 154. stavka 1. Zakona o parničnom postupku odlukom u točki IV. izreke presude u cijelosti odbio tužiteljev zahtjev za naknadu troškova postupka kao neosnovan.

Slijedom svega navedenog, na temelju članka 368. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, presuđeno je kao u točki I. izreke drugostupanjske presude.

Odbijanjem tužiteljeve žalbe kao neosnovane, odbijen je i njegov zahtjev za naknadu troškova žalbe u iznosu od 11.500,00 kn.

Odluku u točki II. izreke drugostupanjske presude o odbijanju tuženikovog zahtjeva za naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 9.150,00 kn, žalbeni je sud donio na temelju odredbe članka 166. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, ne našavši da se radi o radnji potrebnoj za tijek drugostupanjskog postupka i donošenje odluke žalbenog suda.

Ukazuje se prvostupanjskom sudu da je u neožaljenim točkama II. i III. izreke presude naznačio da nalaže tuženiku naknaditi tužitelju trošak postupka u iznosu od 27.500,00 kn, te da dijelom odbija tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od

5.000,00 kn. U obrazloženju presude sud je jasno naznačio da se te odluke odnose na tuženikov zahtjev za naknadu troškova postupka u ukupnom iznosu od 32.500,00 kn (list 81. spisa), a što je u skladu s ispravama u spisu, pa je ocjena žalbenog suda da je riječ o očitoj pogrešci u pisanju koju prvostupanjski sud može u svako doba ispraviti na temelju odredbe članka 342. stavka 1. Zakona o parničnom postupku.

Zagreb, 17. srpnja 2018.

Predsjednica vijeća
Nevenka Marković, v. r.

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik
Brankica Curman

Brankica Curman